

[Udenrigsministeren.]

denne Forbindelse tog man fra dansk Side Initiativet til Forhandlinger om at opnaa en mere tilfredsstillende Voldgiftsaftale end Traktaten af 1908, og det lykkedes at blive enig om en Traktat, der undertegnedes den 5. Februar 1914. Denne indeholdt dels Bestemmelser om Nedsættelse af en staaende Undersøgelseskommission, dels om Voldgift, der omfattede alle Tvistigheder, uden at Ære, Uafhængighed eller Livsinteresser var undtaget. Denne Traktat blev med Rigsdagens Samtykke ratificeret af Danmark, men stødte paa Modstand i det amerikanske Senats Udenrigsudvalg, saaledes at der efter den amerikanske Regerings Udtalelse ikke var nogen Udsigt til, at Traktaten kunde blive ratificeret af Amerika. Modstanden skyldtes de vidtgaende Bestemmelser om ubetinget obligatorisk Voldgift. Den amerikanske Regering foreslog da, at man afsluttede en særlig Traktat om Oprettelse af en staaende Undersøgelseskommission og samtidig fornyede den gamle Voldgiftstraktat af 1908. Fra dansk Side mente man ikke at kunne gaa ind paa at forny Voldgiftstraktaten af 1908, idet denne Traktat ved sine Forbehold med Hensyn til Stridigheder vedrørende Staternes Ære, Uafhængighed eller Livsinteresser undtog Stridigheder af virkelig Betydning fra Voldgift. Derimod gik man med til at afslutte en særlig Traktat om en staaende Undersøgelseskommission.

Kort før Krigens Udbrud optog den danske Regering igen Forhandlinger med de Forenede Staters Regering om Afsluttelsen af en Voldgiftstraktat, men grundet paa Krigen førte disse Forhandlinger ikke til noget Resultat.

Den 6. Februar d. A. afsluttedes en fransk-amerikansk Voldgiftstraktat, der var betydeligt mere vidtgaende end den dansk-amerikanske Traktat af 1908, idet det ved denne fastsattes, at alle Stridigheder først skal henvises til det staaende Forligsnævn, og hvis dette ikke fører til noget Resultat, skal alle retlige Stridigheder, der ifølge deres Natur kan afgøres ved Anvendelsen af Grundsætningerne om Ret eller Billighed, forelægges for den permanente Voldgiftsdomstol i Haag paa Grundlag af en særlig Voldgiftsaftale mellem Parterne. Undtagelser gøres for Stridigheder, der hører under Parternes indre Jurisdiktion, omfatter Tredieparters Interesser, angaar Monroe-Doktrinen eller Frankrigs Forpligtelser ifølge Folkeforbundspagten.

En Traktat af denne Type er ganske vist ikke saa omfattende som de af Dan-

mark i den nyeste Tid afsluttede Voldgiftstraktater, men Regeringen mente dog, da Indskrænkningerne langtfra var saa vidtgaende som Undtagelserne i den dansk-amerikanske Traktat af 1908, at man derfor om muligt burde søge at afslutte en lignende Traktat med de Forenede Stater, og Forhandlingerne herom indlededes gennem den danske Gesandt i Washington. Resultatet af disse Forhandlinger blev den Voldgiftstraktat, som jeg i Dag har den Ære at forelægge for det høje Ting. Traktater af lignende Type er af de Forenede Stater i Aarets Løb afsluttet med en Række Lande, og med andre føres Forhandlinger.

Med Hensyn til Traktatens Indhold saa følger den de samme Linier som den fransk-amerikanske Traktat, saaledes at alle Stridigheder, der ikke har kunnet bilægges ad diplomatisk Vej, først henvises til Forligsbehandling i Henhold til Traktaten af 1914. Saafremt det dernæst drejer sig om en Rets tvist, og denne ikke er blevet bilagt gennem Forligsbehandlingen, henvises den til den permanente Voldgiftsdomstol i Haag paa Grundlag af en særlig Voldgiftsaftale mellem Parterne. Ligesom i den franske Traktat undtages Tvistigheder, der hører under en af de høje kontraherende Parters indre Jurisdiktion, omfatter Tredieparters Interesser, angaar Monroe-Doktrinen eller Danmarks Forpligtelser ifølge Folkeforbundspagten.

Det har været Regeringen magtpaaliggende ved Afsluttelsen af denne, saavel som ved Afsluttelsen af andre Voldgiftstraktater, at gaa saa vidt, som det var muligt med Hensyn til at inddrage Stridigheder under Traktaten. Imidlertid maa Hensynet til de Tanker om Rettens Væsen, og hvilke Spørgsmaal der egner sig til Afgørelse ad retlig Vej, som gør sig gældende i de forskellige Lande, tages i Betragtning. Naar Traktaten med de Forenede Stater betegner Retstvistigheder som Tvistigheder, der kan afgøres efter Grundsætningerne om Ret eller Billighed, medens Voldgiftstraktaten med Haïti, som jeg om lidt skal have den Ære at forelægge for Tinget, udtaler, at Tvistigheder, som ikke er af retlig Natur, skal afgøres efter Grundsætningerne om Ret og Billighed, ligger dette i en Forskel mellem de to Landes Retssystemer.

Efter engelsk-amerikansk Tankegang er saaledes Billigheden en Del af den uskrevene Ret, og vil man medtage alle Retsspørgsmaal, maa derved ogsaa Spørgsmaal, der kan afgøres efter Billighed, medtages. I andre Lande gør man derimod en bestemt Sondring mellem Afgørelser efter retlige Synspunkter og efter Billighedsbetragtning-